

CHILOE

THE CHILOE

O. C. Chapman, Illustration

СКОБ

ЖУРНАЛ ПЛАСТУ НА ЧУЖИНІ

Ч. 4

КВІТЕНЬ 1939

ПАРИЖ

Інж. СЕМЕН НЕЧАЙ

ПРАЦЯ в пластових таборах, що замкнула собою попередню перед тим підготовку, дала нам нові кадри пластової молоді, що прикрасила свої груди відзнакою «Скоба» після першого пластового іспиту.

Вам, цій передовій когорті нашої пластової організації, що представляє собою її основу, — палкий пластовий привіт! Вам, пробоєвикам організованої української молоді, вогонь сердця якої зараз мусить палати за всю молоду Україну, — узнання вашого труду і ваших стремлінь!

Ви, — між якими є вже доросла молодь, — маєте бути горді з того, що вам довелося в чужині нести на собі обов'язки представників організованої української молоді, мати велику честь її представляти тоді, коли вона, горячи однаковою з вами любов'ю до Рідного Краю, будучи разом з вами своєю молодою душою й своїм палким українським серцем, але закута, разом із Українським Народом, в московсько-большевицькі кайдани, не може мати своєї національної організації і не може ніде подати свого голосу.

Але ви — лише передовий авангард. І свою працею ви маєте тільки підготувати ґрунт до тієї великої й могутньої організації української молоді, яку Пластовий Скоб понесе на своїх крилах вперед у ясне й славне українське майбутнє.

“ Наш Пластовий Скоб розпростер свої крила над цілою Україною та її колоніями — в далеких околицях Азії й Америки. Він поведе всю нашу молодь до єдності, потім до великих чинів і до великих українських призначень. Тому вам, пластунам, треба пам'ятати, що вам братом не лише кожний пластун і сестрою не лише кожна пластунка, як це говорить вам пластовий закон, а братом і сестрою вам являються й принадлежні до інших організацій — кожний, наприклад, «луговик» і «сокол», кожна «луговичка» й «соколінка».

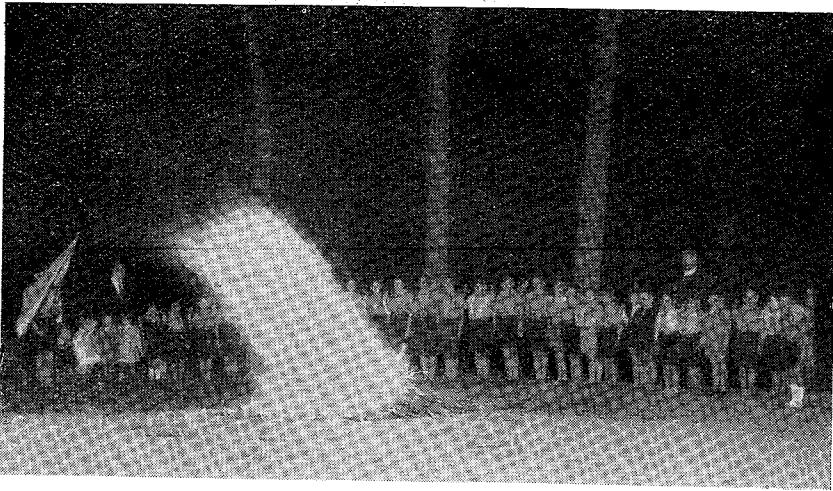
Скоб летить перед вами і показує вам усе правдиву путь вашого життя — путь тієї національної єдності, праці й служби для добра, величі й слави рідного народу, до щастя й краси життя. Ця путь славна, хоч і не легка. Але пластунів не страшать труд і жертва для Батьківщини. Пластунам солодкі цей труд і ця жертва для Нації. І лише в цьому труді ви виплекаєте вашу силу, з часом велику внутрішню силу Українського Народу, яку ми мусимо мати, щоб бути повними господарями у власній національній хаті. А мріючи про свою силу, ви мусите прагнути до великих завдань, до великих мет, які ви не мусите боятись ставити перед собою, як би вони не здавались великими. Та сила, яку ви створите єдністю та організованістю, дозволить вам досягти всього, чого тільки ви забажаєте, діти 50-тилійонового народу. Ваша віра в свої сили і в успіх все вас буде тримати у вічному русі, у вічному напруженні вашої енергії і волі, зробить вас творчими у ваших хотіннях. Мусите пам'ятати, що лише рух — життя і що лише в боротьбі сильні знаходять в житті для себе місце, — по відвічних законах природи.

Ідіть-же вперед по вашому пластовому шляху з гордо піднесеним чолом молоді великого Українського Народу й з високо піднятим жовто-блакитним прапором, на якому розпростирає свої міцні крила ваш Пластовий Скоб, що веде вас у прекрасні українські далі, в царство найсмільших українських мрій !

Скоб!

Слава Україні!

ВАТРА В ТАБОРИ В ШАЛЕТІ

З пластиунами — п. Гайворонський, комендант табору, і п. Зубенко

М. ПІДГІРЯНКА

МІСЯЧНА НІЧ В ТАБОРИ

Місяць над горами ясний такий,
Зорі так моргають з хмар.
Цвіт черемшини білий, рясний,
Ніжний, пахучий, як чар.
В місячну ніченьку грудь юнака
Пісень-мрій повна така...

Місячна ніченька іде у ліс,
За ручку мрію веде.
Мережить зіллячико, перлами рос
По стежках срібло кладе.
І все затихло по стежках тих,
Лиш табор не затих.

Ватра займається, ватра горить,
Іскри летять вище гір.
В-коло товариство дружне сидить,
Пісня лунає до зір.
Пісня лунає, пісня дзвенить,
Душу в простори манить...

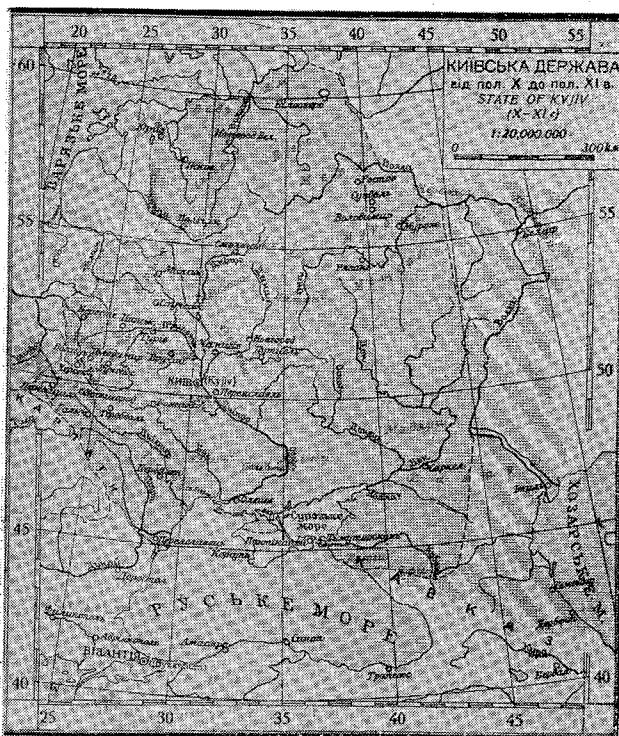
ВОЛОДАРЬ УКРАЇНСЬКОЇ ІМПЕРІЇ СВЯТИЙ ВЕЛИКИЙ КНЯЗЬ ВОЛОДИМИР

Медаль праці проф. В. Масютини

950 - ТИЛІТТА ХР

РОКУ 988, дев'яностот п'ятьдесят літ тому, сталася в Україні, — тоді могутній і великий Українській Імперії, — визначна подія: прийняття християнства. Українська Імперія була тоді в своєму розквіті. Це саме тоді й пізніше проходив той період нашої історії, коли київський во́лодаръ повісив на знак перемоги свій щит на брамі Царгороду; коли Київ був більшим за Париж; коли за честь для себе вважали європейські королі одружитися з київською княжною; коли нарешті одна з таких князівень — Ганна, дочка Князя Ярослава, правила Францією, залишившись королевою тієї країни після смерті свого чоловіка, короля Генриха; а Москви тоді ще зовсім не існувало.

Це був золотий вік української історії, коли межі нашої Імперії сягали далеко на північ і на схід, коли Україна мала вплив на Балканах і прокладала собі дорогу наріть до Індії.

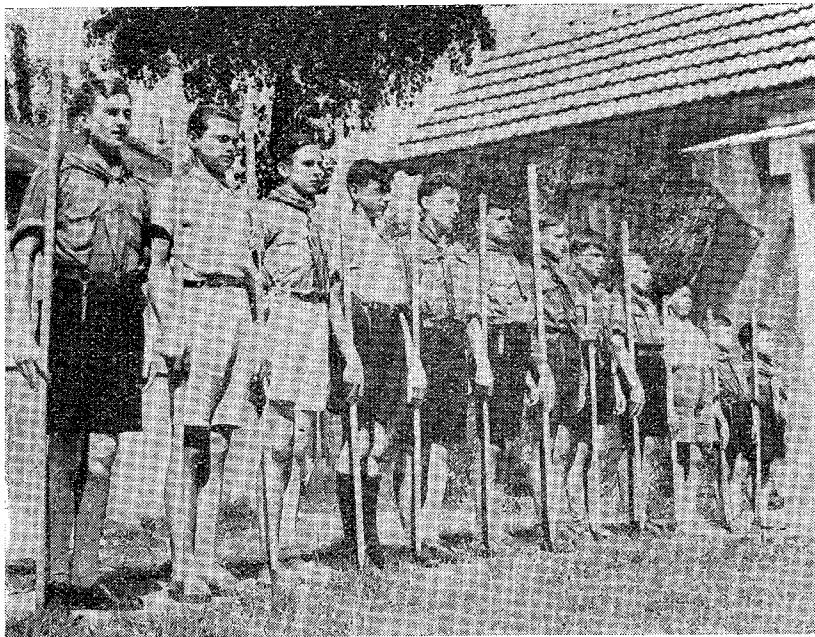
МАПА УКРАЇНСЬКОЇ ІМПЕРІЇ СВЯТОГО ВЕЛИКОГО КНЯЗЯ ВОЛОДИМИР
З «Атласу України і сумежних земель» В. Кубійовича

ЕЩЕННЯ УКРАЇНИ

Коли ми згадаємо, що саме Україна дала культуру й науку всьому європейському сходові, то все це разом гордістю наповняє українське серце й дає нам право дивитись з високо піднятим чолом в очі представникам кожної великої нації, як синам великого й могутнього народу. Ця наша минувшина нас теж зобов'язує до піднесення України на вищий ступінь, ступінь колишньої величі і слави.

І пластиуни все пам'ятають, що вони нащадки великого, славного, з блискучою історією народу, що вони діти під чим не менше вартнішої од інших великих націй—великої Української Нації.

Минулого року минуло 950 літ з тої пори, коли Великий Київський Князь Володимир охрестив Україну, чим значно прислужився Країні. І шанує пластиова молодь свого українського Князя Володимира саме як великого реформатора та володаря великої Української Держави і носія української могутності.

ГРУПА ПЛАСТУНІВ З ТАБОРУ В ЛЯНЫ

ТАБОРИ

ТАБОРИВ останнього літа відбулося два — один в Ляньї, в місцевості Fort-du-Bois, на хуторі Товариства б. Вояків Армії УНР у Франції, організований для цілої пластової організації, другий було організовано Українською Громадою в Шалеті для пластунів своєї околиці. До табору в Ляньї з'їхались були пластуни, яких можливо було виправити, з Парижа, Ліона, Гренобля, Оден-ле-Тіша і Кнютанжа. Команду над цим табором обняла стара пластунка О. Сірополківна з Праги. Комендантом табору в Шалеті був п. Гайворонський з Парижа. Крім того, діяльно допомагав у веденні табору в Шалеті навчитель місцевої української школи п. Зубенко, що разом з тим веде в Шалеті і Пласт. В таборі в Ляньї участь у його влаштованні прийняло більше осіб із старшого громадянства. Активно допомагали в таборі п. Винницька і п. Йосипишин, а при пластовій кухні допомагали пп. Наглюкова та Безуглова. Всім цим особам, що віддали для пластової молоді свій труд і час — Пласт приносить свою ширу подяку. Глибоку подяку Пласт просить прийняти рівно-ж Генеральну Раду Союзу Українських Еміграційних Організацій

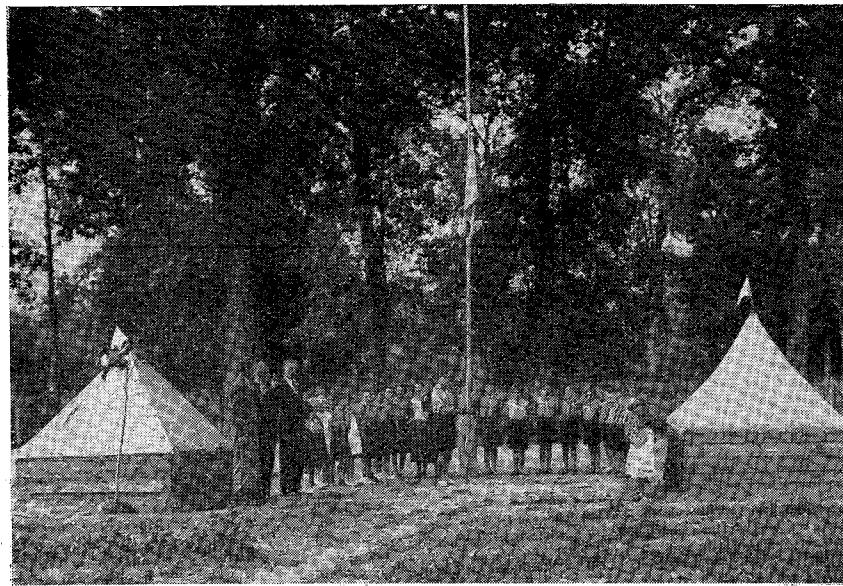

ГРУПА ПЛАСТУНОК З ТАБОРУ В ЛЯНЫ

у Франції, що віднайшла засоби для влаштування табору, та Товариство б. Вояків Армії УНР у Франції за ласкаве предоставлення під тabor свого хутора.

Табор в Ляньї, як і в Шалеті, тягнувся місяць. В Ляньї встигли пластуни добре приготовитись до першого пластового іспиту, який з успіхом зробили всі кандидати і кандидатки. З другого боку, в Шалеті добре були поставлені п. Гайворонським гімнастичні вправи, іноді досить складні, та ріжні гри. Обмежене місце не дозволяє, на жаль, тепер привести фотографії з тих ігр та гімнастичних вправ, що робилися пластунами дуже вправно. Подамо їх наступного разу, як і прізвища тих пластунів і пластунок, що цього літа зробили перший пластовий іспит і здобули право носити на грудях відзнаку Скоба.

В таборі в Ляньї відбулося дві ватри — одна на проводи комендантки О. Сірополківни, що мусіла вийхати за 5 день перед кінцем табору. Другу ватру влаштовано було на закінчення табору. Дуже інтимно і гарно було влаштовано пластунами ватру на пошану комендантки О. Сірополківни. Після запалення ватри пластуни піднесли комендантці на пам'ятку подарунок, за який комендантка, зворушена такою увагою до себе, щирими словами дякувала молоді, бажаючи їй і надалі дбах пластових успіхів та розвитку пластової організації. Далі відбулися співи, декламації і танці.

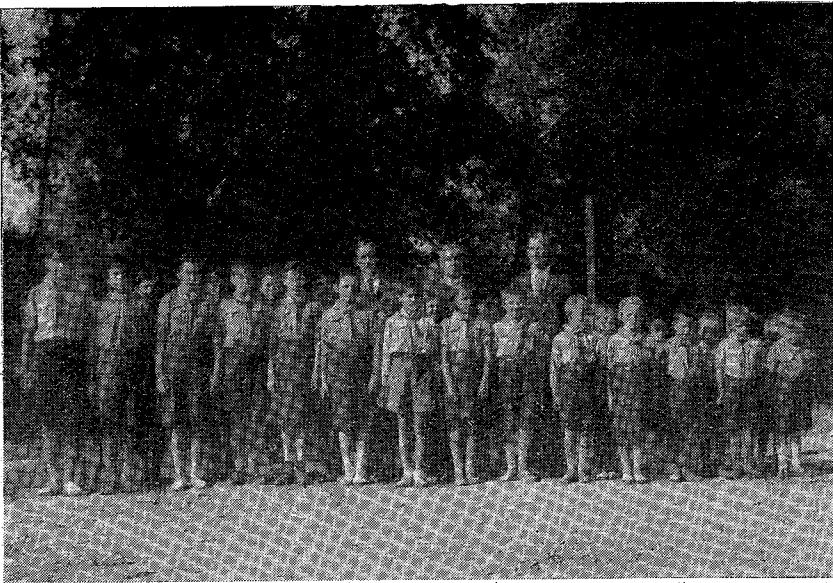

ПІДНЯТТЯ ПРАПОРУ В ПЛАСТОВОМУ ТАБОРІ В ШАЛЕТИ

Зліва: інж. С. Нечай, п. Зубенко і п. Гайворонський

Друга ватра, на закінчення табору, відбулась дуже урочисто за присутності інж. С. Нечая та українського громадянства, що перебувало в той час на хуторі Військового Товариства. Приглядалось пластовому святові теж і місцеве французьке населення. Варта розпочалась словом до тих, що зробили пластовий іспит, і їх присягою на вірність Українському Народові та пластовим законам. Незабутня хвилина не тільки для пластунів, а й для присутніх старших, коли після присяги молоді хлопці й дівчата підходять до українського прапору й, цілуочи його, як би підкреслюють ще тим свою присягу на вірність Українській Нації. Після проголошення потім нагородження провідника Морського Пластового Гуртка в Ліоні Петра Прилуцького пластовою відзнакою Червоної Калини, відбулися співи, декламації і танці — поєдинчи, вдвійку і групами. Особливо гарно пройшли співи пластунів Куріння з Оден-ле-Тіша та танці. Під час цієї ватри прийняли ще пластуни таку ухвалу :

«Українська пластова молодь, що відбула табор у Франції, пересилає свій палкій український привіт всім пластунам і пластункам, всій українській молоді на чужині і на українських землях, а особливо вітає українську молодь під московськими совітами, серця якої, — ми в тому певні, — б'ються разом з нашими серцями».

ГРУПА ПЛАСТУНІВ З ТАБОРУ В ШАЛЕТИ

За фронтом зліва направо : інж. С. Нечай, п. Зубенко і п. Гайворонський

Напередодні було тако-ж відслужено в таборі прот. І. Брин-дзаном молебен, на якому з гостей був присутнім і ген.-хор. О. Удовиченко.

Чудово й весело промайнув час табору і не без стиснення серця останнього спільног ранку пластуни попрощались і роз'їхались по домах, з утіхою тою, що за рік вони знову зберуться для нових радошів і для нової солодкої служби Батьківщині.

На закінчення табору в Шалеті те-ж відбулася пластова ватра за присутності інж. С. Нечая, п. Зубенка, коменданта табору п. Гайворонського й чисельно зібраного місцевого українського громадянства, що раділо разом із своїми дітьми. їх пластовому святу.

Протягом літнього місяця, в двох місяцях Франції що-рана підіймався український прапор і маяв високо при пластових гімнах і при пластовій праці. І з жалем останнього дня табору пластуни свій прапор спускали. Але вони його носять і вічно носитимуть у своєму серці. Вони його напевно принесуть на свою землю, щоб там його підняти на вічні часи.

ПЛАСТОВІ — НАША ЛЮБОВ

ВСІ МИ гарно провели час в пластовому таборі, але найбільше враження зробило на мене наше останнє пластове свято. Після пластового іспиту всі ми, пластуни і пластунки, зібралися на майдані, де було приготовлено ватру. Заспівали всі ми пластовий гімн, після чого наш провідник п. Нечай сказав промову. Потім пластуни й пластунки співали і танцювали, а вогонь підіймався все вище і вище, як наша радість, ніби веселився разом з нами.

До пізнього вечера затягнулося наше свято на закінчення перебування в пластовому таборі в Fort-du-Bois, що підкріпив наші молоді українські сили та влив нам нової енергії й запалу любові до нашого Пласти.

Від імені всіх пластунів і пластунок в Кнютанжі висловлюю всім провідникам і організаторам Пласти ширу подяку. Ми сподіваємося, що й наступного року з'їдемось до пластового табору, але з ще більшим запалом і ще більшою пластовою свідомістю.

З українським привітом до всіх пластунів і провідників Пласти.

Скоб !

ЄВГЕН ГАХОВИЧ
КНЮТАНЖ

НАШІ ДУМКИ — ПРО ПЛАСТ

ПЛАСТУНИ й пластунки поїхали додому після табору, а я все згадую їх: як це приємно було, коли українська молодь разом проводила час в таборі в Ляньї, де так багато було доброго й гарного.

Де-що в нашому першому таборі було й не так добре організовано, але ми, українські пластуни, надіємося, що, спільно з нашими провідниками, можна бути наступний табор організувати ще краще. І ми всі живемо надією, що наступного року зберемося знову разом.

Приємно згадувати табор, де ми всі жили спільною молодою українською родиною.

Слава Україні!

Скоб !

ЛІЗА ЧОРНА
ПАРИЖ

ПЛАСТ – НАША ГОРДІСТЬ

Я ДУЖЕ щасливо разом з паном Токайллом доїхала до Гренобля. На двірці мене зустріли мої батьки та знайомі.

І я дуже рада була, що зібачилася з ними.

Другого дня у своїй пластовій уніформі я ходила до всіх знайомих українців та широко віталася з ними. Я з великою гордістю розказувала, як добре провела час в українськім пластовому таборі. Я радо оповідала, як ми, українські пластуни, під командою панни Сірополківни робили ріжні вправи та співали пісні.

Засилаю шире привітання та велике спасибі від мене та батьків усім панам комендантом пластового табору.

Слава Україні!

Скоб!

ОЛЕНА КАНИЦЬКА
ГРЕНОБЛЬ

БАЖАЄМО ДАЛЬШОІ ПЛАСТОВОІ ПРАЦІ

ПЛАСТОВИЙ табор на хуторі в Fort-du-Bois залишив у мене найкращі враження тому, що я пізнав українських дітей з ріжніх українських колоній Франції, пізнав гарні взаємовідносини між собою та ними, а також красу й значіння Пласти.

Я дуже шкодую, що так скоро пройшов табор. Щиро бажаю, щоб на другій рік ми, пластуни, в більшій кількості зібралися в пластовому таборі й ще побільшили пластову працю. Для цього ми всі на місцях будемо готовитись.

Вітаю всіх товаришок та товаришів по табору і бажаю всім пластунам дальших пластових успіхів.

Скоб!

БОРИС ТУРЧИН
АЛЬГРАНЖ

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА ПРО ПЛАСТ НА ЧУЖИНІ

Українська преса й далі доброзичливо ставиться до молодої пластової організації на чужині.

Крім «Тризуба», де з'явилось за останній рік більше статей і заміток про Пласт, відгукнулось в дуже прихильному тоні на пластові свята св. Юрія в Парижі й Оден-ле-Тіші —

— «Діло», в числі своєму з 7 червня 1938.

— «Час» (Чернівці) з 13 липня 1937 подав статейку «З життя українського Пласти у Франції», а 15 вересня того-ж року подав відомості про Пласт у Франції під заголовком «Український пластовий рух у Франції».

— «Сокільські Вісти» (Львів) в числі з березня місяця 1937 вмістили замітку про появлення першого числа нашого журналу «Скоб», даючи разом з тим кілька відомостей про нашу пластову організацію.

— «Дніпро» (Коломия) в числі з 15-31 травня 1938 вмістило дуже прихильну замітку — «Привіт пластунам-чорноморцям», як відгук на пластове Свято Українського Моря, яке влаштував в Ліоні наш Морський Пластовий Гурток. Цей привіт нашим морським пластунам підписав п. Яким Христич, б. член Центральної Ради і Комісар Чорноморського Куріння ім. Гетьмана Петра Конєшевича-Сагайдачного у Київі. Тому наводимо його до відома наших пластунів повністю:

«Дорогі Юнаки Пластуни-Чорноморці! З нагоди відбутого Вами 30 квітня ц. р. в Ліоні Свята Козацького Чорного Моря прийміть від старшого «морського вовка» щироукраїнський привіт!

«Пластуни-Чорноморці! Старанно плекайте на чужині культ українського «Синього Моря» і традиції наших славних морців: дружинників князя Олега, лицарів-запорожців гетьмана Конєшевича-Сагайдачного й Чорноморців нової доби Великого Зриву.

«Хохані Пластуни-Чорноморці! Ваше Свято пригадало мені перше українське Свято на Чорному Морі, коли то у Севастополі 1917-го Року Божого, в золотих проміннях липневого сонця уперше, по довгих і тяжких сторіччах у московській неволі, на щоглах усіх кораблів чорноморської воєнної флоти замаяли українські національні жовто-блакитні прапори, а на велетні — дреднавти «Воля» гордо пишався наш стяг з написом :

«Не плач, Мамо, не журися,
Твої сини на морі
Добувають волі, — усміхнися!...»

«Бажаю усім Вам, Юні Друзі Пластуни-Чорноморці, повного успіху у Вашій шляхотній праці на добро, честь і славу Дорогого Батьківщини — України!

«Твердо переконаний, що Ваш Командор — інж. Нечай, під державним прапором Української Народної Республіки, поведе Вас до вимріяного Чорного Моря й посадить на сталеві «чайки», а щаслива й радісно-усміхнена Мати-Україна привітає своїх молодих Орлів-визволителів!

«Нехай-же Провидіння благословить Ваши змагання.

«Слава піонерам Пластунам-Чорноморцям!»

Той-ж часопис «Дніпр», в числі з 15-31 січня 1939 року, дас статті про наш Пласт на двох великих сторінках, вміщаючи, як ілюстрації, знак Пласти «Скоб» з підписом : «Український орел — Пластовий знак», фотографію нашої пластової листівки, яку ми випустили минулого року і на якій представлені під крилами «Скоба» пластун і пластунка, та фото мистецьки виконаної назви нашого журналу «Скоб» з першої сторінки минулого (й цього) числа.

З цієї статті видно, як зав'язується духовий контакт нашої пластової організації, — не дивлячись на великі простори, що нас відділяють від Коломиї, — з тамошніми нашими земляками, та як правильно вони розуміють наших пластунів у їх стремліннях і ідеалах.

«Дніпрові», що відчуває наші стремління і розуміє нас, — наш щирий пластовий привіт! Скоб!

ПЛАСТОВІ РОЗПОРЯДКИ

— Пластовий Курінь імені Головного Отамана Симона Петлюри в Паризі на знак співчуття Карпатської України, окупованій Угорщиною, приймає назву «Закарпатський». Повна назва Куріння надалі : «Закарпатський Пластовий Курінь імені Головного Отамана Симона Петлюри в Паризі». На свій прапор цей Курінь дістас знак Закарпаття — ведмідь. До часу поновлення звільнення Карпатської України Курінь на своєму прапорі носитиме над знаком ведмедиа — жалібну стрічку. Хустку Курінь дістас зелену, — кольору зелених українських Карпат і полонин, — із вишитим ведмедем в куті, що звисає ззаду.

— Пластовий Курінь в Оден-ле-Тіші дістас назву: «Київський Пластовий Курінь імені Святого Великого Князя Володимира в Оден-ле-Тіші. Хустку Курінь дістас малинову з жовтим паском по краях. Курінна пісня — «Ми йдем вперед!»

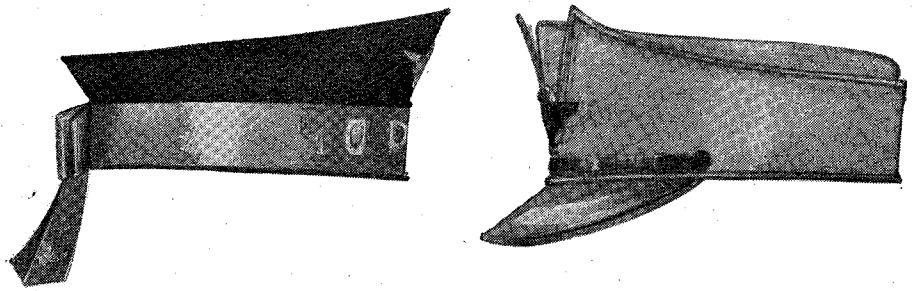
— Пластовий Курінь в Кінотанжі дістас назву: «Полтавський Пластовий Курінь імені Гетьмана Івана Mazepi в Кінотанжі». Хустку Курінь дістас малинову з синім паском по краях. Курінна пісня — «Гей, там, на горі, Пласт іде».

— Пластовий Гурток у Вертейяку дістас назву «Пластовий Гурток імені Останнього Кошового Запорозької Січі Івана Кальнишевського у Вертейяку». Хустку Курінь дістас синю з малиновим паском по краях. Пісня Гуртка — «Швіт України і краса».

— Пластові Куріні в Оден-ле-Тіші, Кютанжі й Парижі дістають порядкові числа — перший, другий, третій. Всім пластунам і пластункам тих курінів на лівому наплечнику, ближче до його нижнього краю (в напрямку від шиї до основи руки) вишити синім кольором цифри заввишки півтора сантиметра : для Куріння в Оден-ле-Тіші — 1, в Кютанжі — 2, в Парижі — 3.

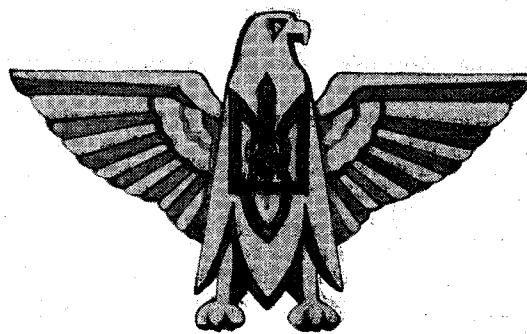
— Для всієї пластової організації на чужині встановлюється формений кашкет типу кашкету Січових Стрільців із сіро-синього сукна, з чорним лаковим дашком. Спереду кашкета, над дашком, однакового з кашкетом сукна — пасок, який, розсунувши, можна закласти при великому вітрі під підборіддя. Гудзики, якими пріп'ято пасок до кашкета, потягнуті тим-же сукном.

Для морських пластових відділів встановлюється морську шапку з темно-синього сукна, покриту вліті білим верхом, із блакитною стьожкою навколо шапки з написом зпереду шапки золотими буквами: «Чорне море». На кінцях стьожки, що звисають коротко ззаду шапки — золоті тризуби.

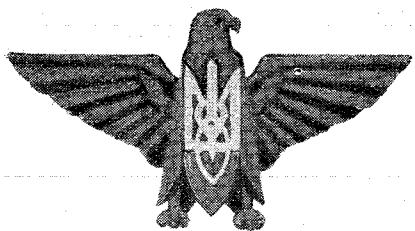

Кашкети звичайній морські — однакові для пластунів і пластунок. Взірці їх подається на приведених тут рисунках.

Спереду кашкета й морської шапки притікається знак «Скоба», вищитий на темно-синьому сукні темно-сірими нитками з темно-синім відтіненням і з темно-жовтим тризубом посередині. Взірець цього пластового знака для шапки подається при цьому в натуральну величину:

— На ріврів'я встановленої форми в Українській Армії, всі пластуни й пластунки на лівому рукаві вище ліктя носять пришитий, із синього сукна вирізаний тризуб, заввишки 8 сантиметрів. По краях цей тризуб обшивается жовтою ниткою.

— Всі пластуни й пластунки, що зробили перший пластовий іспит, над лівою геншенною пластової сорочки носять встановлений для таких пластунів знак: — на темно-синьому сукні вишигий темно-жовтими нитками знак «Скоба» з бронзовим відтіненням і з темно-синім тризубом посередині. Такий знак в натуральну величину подається обік.

— Нагороджується відзнакою «Червонопі Калини» за сформування Морського Пластового Гуртка в Ліоні та за прикладну пластову поведінку провідник того Гуртка Петро Прилуцький

ПЛАСТОВА КАСА

До Пластової Каси, тоб-то фінансового фонду Пласти на чужині, надійшли такі дальші пожертви:

	фр.
Пан Е. Мельник з Пакгою, Китай — 2 амер. дол.	74.60
Пан Л. Буткевич, Париж	10.—
Пан А. Кітновський, Франція	50.—
Пан М. Солоха, Франція	10.—
Пан В. Семчишин, Осло (Швеція)	25.—
Пан С. Сердюк, Франція	50.—
Пан Г. Довженко, Франція	20.—
Інж. Є. Плющ, Польща — 5 зол. п.	32.50
Уряд УНР	700.—
Разом	972.10
а разом з давніше надісланими	395.—
Всього	1.367.10

Всіх ласкових жертвовавців Пласти на чужині просить прийняти підроздеречну подяку.

* * *

Засновано Пластову Касу при Пласті у Франції 22 січня 1938 року для підкладення під нього матеріальної бази. Перші внески, по 10 франків, внесли пластуни Морського Пластового Гуртка в Ліоні, яким чином склалася початкова сума в 70 франків, що дала Пластовій Касі основу.

Пластова молодь звертається до всього Українського Громадянства в різних країнах з проханням допомогти її розбудувати свою матеріальну базу, без якої дуже трудно являється всяка національна праця на чужині, особливо праця молоді, що не може ще сама здобути необхідних для практи матеріальних засобів.

Хай не буде ні одного українця й ні однієї українки, що не підсилили б своїм внеском Пластової Каси.

Зокрема Пласт просить Українське Громадянство допомогти йому набути походний пластовий образ мистецької праці на дубі, розміром 65 × 80 сантиметрів, що представляє собою Патрона Пласти Святого Юрія на білому коні. На зроблення цього образу потрібно тисячу франків.

Пожертви направляти на адресу провідника Пласти інж. С. Нечая — S. N e c a j , 41, rue de La Tour d'Auvergne. Paris 9. France.

ОДРЕДАКЦІЙ

За це число «Скоба» проситься надіслати п'ять франків поштовими марками, як рівно-ж і за число попереднє, хто цього ще не зробив. Гроші ці необхідно мати для покриття видатків на видання журналу.

Підтримуйте видання нашої підростаючої молоді!

Він'єтки й обортку виконав арт.-мал. О. Савченко-Більський.

КУПУЙТЕ

пластові марки і пластові листівки, видані
на користь пластових таборів

Ці марки й листівки — праця арт.-мал. О. Савченка-Більського — продаються по ціні:

Книжечка марок (40 штук)	10 франків
В. Польщі	2 зол. п.
В. Німеччині	1 марка
В. Америці	50 центів
В інших країнах — вартість	10 франк. фр.

Листівка 1 фр. 50 с.

Купуючи ці марки й листівки — допомагаєте українській молоді в її підготовці до активної служби Україні.

Допомагаєте тим самим Україні — сильній, славній, великій!

До набуття: S. N e c a j , 41, rue de La Tour d'Auvergne, Paris 9. France.

НЕПЕРІОДИЧНЕ ВИДАННЯ ПЛАСТУ НА ЧУЖИНІ